

D A N I C A .

Katolišk cerkven list.

Tečaj IX.

V Ljubljani 10. maliga travna 1856.

List 15.

Kralj Rastislav.

(Dalje.)

V tem stopi pred kralja mališki kervin.
Prevažno novico naznani:
De viši božanstvo je sterl nek zločin,
Ki žertvo bogovam tud brani.
Naj pride pred mene, kralj pravi na to,
Ki naše nam skruni božanstvo sveto,
Le koj mi ga sluga pokličiči,
De skaže, od kod mu je dana oblast,
Nam tretji bogove, katerim gre čast,
Če upa, naj se opraviči.

Približal se v kratkim je zmernih stopinj
Popotnik v neznanu obleki.
Nadražene trume so derle za njim
Enako narašeni reki.
Oglušno se sliši od zad in od spred:
Na oginj z zločinam, ki bega nam red;
Al straža jih zopet odpravi.
Ko pride pred kralja, prikloni se tje.
Kar šega narodov iztočnih je še,
Ga v Krista imenu pozdravi.

Mir duše mu sije iz jasnih očes,
De, sveti pogum ga navdaja.
In mož se ne ustraši ne muke ne péz,
Ga zguba življenja ne zmaja;
In čelo visoko obeta modrost,
Oblicje resnobno življenja ojstrost,
Brez ktere resnica ne klijje.
Od kod si popotnik? zaverne mu kralj,
Zakaj si Svet'vidovo znamenje razdjal?
Kaj tvoje brezbožne norije?

Tako ti spoštuješ postave in red,
Nam begaš slovesnosti naše!
Nar višim božanstvam ti braniš obed,
Jih zoveš peklenskiga vraze;
Kdo koli te šunta do tacih napak,
De skruniš nam vero, gostivni naš tlak?
Mogoče — sovražniki moji?
Ti naše ni znana postave ojstrost,
Si mar tak hudoben, al pa si priprost,
Kaj vender nagibi so tvoji?

„Mogočni moravski kralj, jez sim Slovan:
Resnico iz nebes oznanujem,
Najvišjiga sluga, Ciril imen'van,
K spoznanju sobrate zbudujem,
In mesto Solunsko je rojstni moj kraj,
Kjer ljubi mi starši še bivajo zdaj;
Tam z bratom predragim Metodam
Vesele mladosti prebila sva čas;
Tam prvi zaslišal sim materni glas
Med blagim slovanskim narodom.

Od malih že nog sim za véde bil vnet,
Sim nagnjenje čutil posebno,
Podati se v Carjigrad, mesto vsih ved,
Se zdelo mi kej je potrebno.
In tam sim se slovstva marljivo učil.
Posvetne in Božje si znanstva dobil,
Moj trud je bil plačan stoterno.

Z resnico in pravo razsveto duha,
S potrebnim spoznanjem nar vis'ga Boga
Spoznal sim ljubezin nezmerno.

Ko slednjic sim vede potrebne končal,
V duhovsko sprejet sim bil družbo,
In Jezusov sluga za vselej postal.
V Njegovo odvolil se službo,
De sveto bi vero okrog oznan'val
Me notranji vedno nagon je ravnal.
Ker Kristovi prvi učenci
So živi mi bili, vabljivi izgled,
Ter sklenem stopiti v njih stopnjo in sled,
Kjer slave se služijo venci.

In ravno v tej dobi je cesar dobil
Poslanca severo-slovanske
S prošnjami, naj bi tako milosten bil,
Jim dal učenike keršanske;
Naš narod je keršen in verin postal,
Al ni učenika, de jezik bi znal
Slovenski ko mi glagolati.
De svete resnice razlagal bi moč,
Latinov in Grekov umeti n' moč,
Ne naših dolžnost spolnovati.

De narod opacno ne bo poducen,
Je mož nam potreba modrosti,
Vsakteri drugači besede pomen
Razlaga in Božje skrivnosti.
Po daljnih deželah glej, cesar sloviš,
Ker toljko za Jezusa cerkev storiš,
Zato smo se k tebi podali;
In v tvojih deržavah Slovani živé,
Med kterimi tud so učene glave,
Ki pravo bi pot nam kazali.

Vladar je poklical še tistiga dne
Duhovnike in modrijane,
Prasaje al kdo mar slovansko umé,
De znal bi učiti Slovane.
Razložil ob enim Slovanov želje,
Katerih se tudi oni zveselje,
Ter svetvajo, mene zvoliti
In brata Metoda poslati na pot:
Razsirjat resnico, prepričati zmot,
Se svetiga dela lotiti.

Na to sva dobila poslanca v Solun,
De cesar veli naj' prasati:
Al voljo imava in sveti pogum,
Se k bratom Slovanam podati,
Ker naju naznanil učeni je zbor,
Ki ga na cesarski poklical je dvor,
De jezik umeva slovanski;
Če ota pustiti bi starše in dom,
Nesrečne otevari iz čertovih spon,
Zglas'vati jim uk zveličanski?

Ko zvedil sim take vesele vesti,
Mi ni b'lo doma več ostati,
Ter sklenem do vas, če mi Bog dopusti,
Se z bratom Metodam podati. —
Za blagor cloveštva nadušen, prevzet,
Pervaku sim cerkve razložil predmet,
Kar v moje vesele pohvali;

On sam je cesarju naznanil to reč.
In tudi vladarju bilo je to všeč.
De pravo bi luč vam peržgali. (K. sl.)

Častitimu duhorstru lavantinske škofje pozdrav in blagoslov! (Razglas pogodbe.)

(Konec.)

To so poglavitne vodila, pogodbo prav razumeti, — so splošne napotila, jo prav v djanji rabiti. Posebni nabadki posameznih členov, kakor tudi njena izpeljava po vsem zapopadku, pa pričakujejo še posebniga posvetvanja avstrijskih nadškofov in škofov, in se bodo ob svojim času po dogovoru s cesarsko vlado razglasili. Dokler se to ne spolni, Vam dam naslednje odkaze v imenu sv. Očeta in Nj. ces. veličanstva, de se po njih ravnajte.

1. S pogodbo (konkordatam) je dosežena tista odkritoserčna edinost med deželjsko in duhovsko oblastjo, ktera je potrebna k pravi sreči narodov. Ohranjenje te blagrovite zveze iše, de vsaka teh dveh oblasti, kadar ji je druge potreba, k nji pribeži z zaupanjem, kakoršno izhaja iz nasprotniga spoštovanja: de pa tudi vsaka teh oblasti, kadar ima kako naredbo storiti, ki je sicer v njenim lastnim področji, pa vender koristi druge oblasti zadeva, vselej popred drugi oblasti razodene in se po okolišinah z njo dogovori.

2. V okolišinah, ki zadevajo še ne prav določene ali ne čisto razvidne reči, se potrebna obravnava ne bo dajala naj nižjim cerkvenim in deželjskim uredam, temuč se bo med škofijskimi predniki in deželjskimi poglavarji opravljala. S tem je vsim dekanjskim in duhovnijskim urednijam odkazano (kakor je bilo že v škof. razgl. 9. grud. 1855 št. 2449 odmenjeno), vse enake primerljeje z natankimi razjasnili do škofijstva odpravljati.

3. S členam XXIX. so odpadle dosedanje overe, ki so cerkvi kratile pravico, si lastnino pridobivati. S členam XXX. pa je ukazano, de se cerkvene posestva brez privoljenja Nj. c. k. apost. veličanstva in sv. Očeta ne smejo ne prodajati, ne z znamenitnimi davki obkladati. Izpeljava te naredbe in potrebne določila v ti reči se bodo v prihodnjim zboru posvetovale. De zamore cesarska vlada vse skozi razviditi, kaj de je cerkveno premoženje, je do dokončniga uredenja te zadeve ukazano: vse nove pridobitve deželjskim deželnim oblastnijam naznanovati.

Poslednjič imam še nekaj velevati in prositi, in to je naj potrebniji. Ker vsak dober dar izhaja od zgorej, od Očeta svetlobe, in ako Gospod ne zida hiše, zidaveč zastonj zidajo, škofje pa so povabljeni de bi se posvetovali zavolj noviga vstanovljenja cerkveniga življenja in djanja v katoliških deželah naše velike in lepe Avstrije, in de bi ga povzdignili na podlagi pogodbe, torej molite, ljubljeni bratje! s svojo verno občino za svoje zbrane očete, de bi sv. Duh, ki jih je postavil vladati cerkev Božjo, tudi razlil obilno nad nje dar dobriga sveta in moči pri tih posvetovanjih, na kterih je za prihodnost toliko ležeče. Od 2. nedelje po veliki noči (6. mal. trav.), ko se ima škofovsko zbirališe v velikim mestu cesarstva začeti, do njegoviga sklepa, bodo vsi duhovni lavantinske škofije pri sv. maši privzemali molitev de Spiritu sancto (od sv. Duha), in bodo v pobožni spomin (memento) jemali zbrane viksi pastirje. Darovavec vsiga dobriga, usliši milostljivo Vaše molitve in blagoslovi naše prizadevanja.

Knežje lavantinsko škofijstvo v Sent-Andreju
25. svečana 1856.

Anton Martin,

knez in škof.

Afrikansko.

Iz listov gospod misijonarja Jož. Gostnerja od 18. listopada in 30. grudna 1855.

Človek, zlasti kakor jest, ki sim popred tako rad vse gore prelétal, se mora sem ter tje kterikrat nekoliko bolj pretresti, ako noče zaspan in bolan biti. Torej sim se 25. kim. z dvema gospodama našiga misijona in z našim zdravnikom podal na ladijo, ktera je bila zdravniku ponudena in nas zunaj maliga darila nič ni stala. Vse svoje opravila in skerbi sim za nektere tedne na stran pustil, in peljemo se gori po Višnjevi reki. — 26. se nič družiga ni primerilo, kakor de bi se bili skorej potopili. Spodnji del ladije se je bil že z vodo čisto napolnil, ko so še le spazili in jo jeli ven pljuskati. 28. smo si hotli v Gediti (Novim mestu) ovco kupiti. Bili so pa tako prederzni, de so hotli zanjo 3 heirije (3 gold.), ko se na tergu v Hartumu ne plača zanjo veliko čez hejir (1 gold.). Vselej smo tedaj mogli svojiga berberinskiga služabnika poslati, ko je bilo treba kaj kupovati, ako nismo hotli 3- ali 4krat preplačati; zakaj frank (evropejic) mora pri tih ljudeh saj na pol več, večkrat tudi tri in štirikrat preplačati. 29. smo prišli v Kutran. Tukaj je moseja (džamija ali turški tempel), kar je v tih krajih redka reč. Okrog je prostoren dvor in okrog dvora stanovanja v podobo veliciga samostana ali kloštra. Grem s svojim tovaršem v mosejo. Prav za vrati zadeneva v veliko šolo nekih bogoslovcev, kteri so koran prepisovali; zakaj natisnjen koran pri njih ni več resničn. V vsim znotranjim obširnim prostoru ni bilo nič viditi, razun prahu, in v prahu so ležali nekteri turški romarji, na pol spijoči, na pol budeči z vso svojo robo, kakor so bili in bivali. Tepeci! jim rečem, kaj, tako se védete na tem kraji, se vam kaj noče moliti? Debelo so gledali in nekaj v brado goderjali na to. — 1. kozoperska smo prišli v Kamlin, kjer je bila še pred malo leti na povelje in stroške hartumskiga pašata po nekterih evropejcih napravljena imenitna tvarnija ali fabrika za sladkor, indigo, mijlo, žganje in rum, kjer se je brezmerno šuma in slovesa delalo, zdaj pa je vse ob tla, vse opustoteno: dolgočasna pa resnična podoba, kaj de so vse človeške dela. — Popoldne smo jadrili mem nekiga kolesja (s kakoršnim vodo iz reke na polje plovejo), kjer so nam pravili, de je bil prejsnji dan krokodil človeka od ondod unesel. Te zveri so tukaj velika nadloga. Vedno se sliši, de so zdaj tu, zdaj tam, moža, ženo, otroka, ovco, kozo itd. ugrabili. Zlasti nevarni so ljudem in živinam, ki morajo zavolj opravil brez ladije čez reko plavati. Tudi ljudje, ki ob bregu živino napajajo, se umivajo, ali po vodo hodijo, morajo močno paziti in neprechama šum delati; zakaj te požrešne pošasti zasledijo že od delec tudi v nar bolj kalnim Nilu svoj rop, se počasi in tiho priplazijo, zaverte svoj silno veliki rep, pobijejo odmenjeno reč na tla, jo zgrabijo s svojim žrelam, ki je polno ostrih zob, in odplavajo. Pri ti priliki nam je pravil naš zdravnik (Alfred Penney), de so mu pred 3 leti nad Berberam prinesli pohabljeniga otroka in so mu vzrok njegove nesreče tako le pravili: Otrok se je igral blizo vode. Lop, ga ima krokodil v žrelu, se zažene v vodo in odplava. Otročetov oče je bil blizo. Zgrabi ga strah in jeza, in v obupnosti skoči za roparsko pošastjo, se na vso moč poganja, plava, jo doteče, bije s pestjo po zveri, kjer jo le doseže, tako dolgo, de izpusti otroka. On pa popade fanta in se verne z njim na suho. Ta mož je znan kakor junak in še marsiktera se od njega pripoveduje. Enkrat je bil na straži na polji, de naj bi nilske konje od setev odvrčal. Ena teh nezver pa mu je

dala posebno veliko opraviti. Skrije se torej po noči za drevo. Povodnji konj pride iz vode na pašo, in ko se blizo drevesa pripase, ga z levo roko za rep zgrabi, z desnico ga pa s količem tako dolgo in tako čvrsto mlati, de se spet v reko zapodí.

Dvanajst ur.

Ker mi ubogi ljudje ne vemo ne ure, ne dneva svoje smerti, in moramo toraj zmiram na poslednjo uro pripravljani biti, se mi naslednja molitev „za posebniga prosivca in pripomočnika v nebesih o zadnji uri“ prav vgodna zdi, de se dragi braveci, kateri je še ne poznajo, ž njo soznarijo. To je stara molitev, vendar med ljudstvom malo znana, kakor sim se sam prepričal.

Ravno zavoljo tega se mi ta molitvica spomina vredna zdi, ker tako lepo svetnike in nar bližnjiši prijatle Božje vverstuje v prošnjo, de bi vernim v nedolajšlivi slednji uri na pomoč prišli; zakaj s to lepo, mnogo obsežno molitevjo zadobi človek za vsih dvanajst ur, katerih ena je za njegovo zadnjo uro odločena, zanesljiviga pripomočnika in prosivca v nebesih, ki bo pred ljubim Bogam gotovo za prikrajšanje in polajšanje smertnih težav goreče prosil.

Glasi se ta molitev tako le:

Pervo uro se priporočim svojimu zvestimu angelcu varhu, naj pride meni na pomoč o moji zadnji uri, in potolaži mojo ubogo dušo.

Drugo uro se priporočim Jezusu, Marii in sv. Jožefu, naj pridejo meni na pomoč o moji zadnji uri, in potolažijo mojo ubogo dušo;

Tretjo uro se priporočim trem Božjim personom, sv. Trojici, naj pride meni na pomoč o moji zadnji uri, in potolaži mojo ubogo dušo.

Četerto uro se priporočim štirim evangelistam, naj pridejo meni na pomoč o moji zadnji uri, in potolažijo mojo ubogo dušo.

Peto uro se priporočim petim kervavim ranam Kristusovim, naj pridejo meni na pomoč o moji zadnji uri, in potolažijo mojo ubogo dušo.

Šesto uro se priporočim sv. Francišku in sv. Barbari, pervimu, de me spové, drugi, de me obhaja, in de naj prideta meni na pomoč o moji zadnji uri, in potolažita mojo ubogo dušo.

Sedmo uro se priporočim Materi Božji sedem žalost, naj pride meni na pomoč o moji zadnji uri, in potolaži mojo ubogo dušo.

Osmo uro se priporočim sv. Antonu, de bi me varoval vsih skušnjav, odvernil od mene vse zmotnjave in de naj pride meni na pomoč o moji zadnji uri, in potolaži mojo ubogo dušo.

Deveto uro se priporočim devetim koram angelov, naj pridejo meni na pomoč o moji zadnji uri, in potolažijo mojo ubogo dušo.

Deseto uro se priporočim vsim Svetnikom in Svetnicam Božjim, naj pridejo meni na pomoč o moji zadnji uri, in potolažijo mojo ubogo dušo.

Enajsto uro se priporočim sv. Ursuli in njenim enajst tavnent devicam, naj pridejo meni na pomoč o moji zadnji uri, in potolažijo mojo ubogo dušo.

Dvanajsto uro se priporočim dvanajsterim apostelnam Kristusovim, naj pridejo s Kristusom meni na pomoč o moji zadnji uri in potolažijo mojo ubogo dušo.

Kadar se bo moja uboga duša od telesa ločila, spremite jo gori v nebeško kraljestvo, de se bo veselila na večne čase. Amen. B. Sušnik.

Ogled po Slovenskim.

Iz Gorenškiga, velikonočno sredo. Akoravno so velikonočni dnevi v duhovnim in natornim oziru že sploh dnevi veselja in radosti, jih vendar v Železnikah že zdavnaj nismo tako veselo obhajali, kakor letas; in ker rad jezik govori, kar serce čuti, mislim de častitim bravecam Danice ne bom nadležin, če kaj o tem povem. Povedati pa želim zopet kaj od naše cerkve. Naj pa vendar nihče ne misli, de išem s tem kake hvale za naše farane, kateri res za olepšanje svojih cerkvá mnogo storijo, ampak želim le spodbuditi tudi druge k posnemanju. saj če bi nam nikdar kdo kaj noviga ne povedal, bi marsikaj v nevednosti ostalo, kar morebiti pogosto služi drugim v spodbudo.

Zdavnaj že se je potreba noviga Božjiga groba pri nas prav živo kazala. Stari je bil namreč o velikim požaru l. 1823, in še takrat le za silo narejen; spravljal se je pa verh tega še v kraj, kjer bi tudi nar stanovitniši barve urno šle pod zlo. Poslednje leta je bil res že tak, de je bilo ravno dobro, ker se veliki teden okna pri cerkvah zagrinjajo. Želje, nov Božji grob omisliti, so bile torej občne, kar je posebno kazala radočarnost pri poberanju denarnih pomočkov, kakor tud obilno veselje, ki se je razodevalo cvetno nedeljo-večer, ko so nam novi Božji grob pripeljali. Le gredé se je bila zbrala velika množica ljudi pred cerkevjo. Veliki pondeljnik in torek so ga postavljali, in vedno bolj smo spoznavali, de Štefan Šubic, podobar in malar iz Poljan nad Loko, je za izdelovanje Božjih grobov pravi mojster. Danica ga je že enekrati častno imenovala, in naj ga s temi versticami vnovič po Slovenskim priporoca. — Naš novi Božji grob je iz šeserih delov, tako imenovanih scen ali kolon. Perva je, se vé, nar večí, in je razdeljena v tri odteke. Stransko nosijo 4 velikanski stebri, nad katerih glavami ali kapiteli je na vsaki strani namalana podoba iz trpljenja Gospodoviga. Verha imata podobo strešice (od malarjev tako imenovani Frontenspitz), verh katerih se znajdeta na oblakih klečeča angela. Obenjena dva oddelka nosita srednjiga velikiga, ki se med njima razpenja, kakor visok obok. Koj nad vhodam se znajde ravno v sredi angel, terptijoč v zraku in podpirajoč z ramami težo obzidja. V rokah derži napis: „In so grob z varhi obdali in kamen zapečatili“. Nad tem angelom je nekoliko višej zadnja večerja, na verhu scene pa stoji prazen sv. križ. Dva angela klečita na vsaki strani poleg tistiga. Eden, jokajoč, zakriva z rokami svoje obličje, drugi pa kaže z roko na prazni križ, „de Jezusa ni več na njem“. — Druga scena je z drevja. Dve palmi rasete namreč zmed lepih cvetlic, in se sklepate pri verhu v lep zvenec venec. — Tretjo sceno ali obod nosijo zopet lepi stebri; četerta ima enakost z drugo, peta pa s tretjo. Pred šestim in zadnjim oddelkam je postavljen skalnati grob, verh kteriga stoji v podobi nebeškiga Jeruzalema lepi baldakin za Narsvetejše. Na stranéh groba klečita dva molijoča kerubina. — Za grobam se vidi mesto Jeruzalem s tempeljnam. Na desno se dviguje gora Kalvarija, s ktere gredó znane tri žene doli k grobu; na levo pa so vrata, skoz ktere je nesel Jezus težki križ na Golgato. — Stopnice peljejo spredej od dveh strani v Božji grob, kteriga pred vhodam stražita dva prava velikana, preč od nju pa še na vsaki strani pa eden sedí in dremlje. (K. sl.)

Iz Banske Bistrice piše „Cyr. a Meth.“, kako so spet letas, kakor druge leta, slovesno obhajali god sv. Cirila in Metoda. Po veliki sv. maši g. korarja in opata Červenca so s hvaležnim srcem k Božji mizi pristopili bogoslovci ondotniga semeniša in mnogi pričujoči verni; gimnazialni profesor g. Čulen pa je potem verne v gorečim nagovoru opomnil nezmerne dobrote svete vere, ktero sta ta dva apostelna Slovenam prinesla.

Iz Gradca. B. B. *) Kakor nam je „Danica“ že v

*) Prav radi. Blagovolite nam večkrat kaj dopisovati iz Vasiga mesta.

svojih poslednjih listih naznanila, sta se 6. sušca častita duhovna, Olivieri in O. Rafael z devetero zamurskih deklic iz Ljubljane v Gradec pripeljala. OO. frančiškani so nju gostoljubno sprejeli, deklice pa so prenočile pri gospoh Ursularicah. Močno so se jih te milosercne matere veselile, in so mesto dveh, kakor so bile prej objubile, tri v keršansko odrejo prevzele. Imenujejo pa se te zamurkinje: Sara, Safra in Zafarana, in še niso keršene. Privadile so se že kaj maliga nemškiga in: „Gelobt sei Jezus Christus“ (hvaljen bodi Jezus Kristus!) pozdravljajo obiskovavce. Znajo tudi nekaj laških in francoskih besed. Gorečo pobožnost kažejo v vsem, cerkev jim je neki kaj ljuba, torej se ne dajo rade iz nje spraviti. *)

Veliko veselje imajo nad cerkvenim petjem, zlasti se jim dopada spev „Aleluja“, kteriga večkrat v svojim stanovanji poskušajo. Te zapuščene sirote se vsakimu v serco smilijo, torej jih ljudje tudi blagosercno obdarujejo. Močno sta se gosp. duhovna veselila nad milodarnostjo tukajšnjih ljudi, nista se jim vedila dovolj zahvaliti. Od vsih strani sta obilno denarjev dobivala. Za odkup ubogih zamurskih otrok so med drugimi naš prečast. knez in škof 50, in presvitli nadvojvoda Janez 100 gold. darovali.

31. sušca so preminuli v Gradcu obče ljubljeni in vsestransko izverstni duhovnik O. Dominik Sartori karmeliški provincial-vikar. Poljska zemlja je njih domovina. Rodili so se 15. grud. 1809 v Levovu (Lemberg) v Galiciji, mašnik so postali 26. mal. serp. 1833, in z redovno obljubo se zavezali 9. sveč. 1845. Nisim v stanu tukej njihoviga življenja popisati (nadjam se, de to hoče v kratkim kdo njih znancov in prijatlov storiti), ali to zamorem reči, de v ranjkm pogrešujemo izverstniga, dalječ po svetu, tudi v Rimu dobro znaniga cerkveniga govornika, praviga očeta v spovednici in pri duhovskih vajah, kjer so tako očitno serca spreobračali. V hvaležnim spominu so še nam graškim bogoslovcem vedno njih gnljivi nagovari, ki so nam z njimi v lanskih duhovskih vajah serca mečili. Bistra glava, prava pobožnost in prijazno obnašanje so jim povsod mnogo prijatlov nabrale. To se je skazovalo pri njihovih pridigah, še posebno pa zdaj, ko smo jih k večnimu pokoju spremljali. Jezero in jezero ljudi je ali pri potu stalo ali se k sprevodu pridruževalo. Razun mnogih redovnih in družih duhovnov sta celo dva škofa, naš in lavantinski, rajniga ljubljenca zadnjo pot spremila. Večna luč jim naj sveti!

Lavantinski knezo-škof so en dan v Gradcu boravili, v četrtek. 3. t. m. so mende z našim škofam skupej v Beč odrinili.

Razgled po keršanskim svetu.

Na Dunaji sta veliki četrtek po stari lepi navadi po zgledu Kristusa Gospoda cesar in cesarica 24 ubožcam očitno noge umivala, in sicer cesar 12 možem, cesarica pa 12 ženam. Vsi ti ubogi skupaj štejejo 3047 let starosti in so bili po pobožnim opravilu veselo pogostovani in obilno obdarovani.

*) Brixenski škof, 94 letni starček, ne bodo pri častljivim škofovskim zboru. — Škofovski pogovori so se tako le začeli: Pretečeno nedeljo ob osmih se je v stolni cerkvi začela pridiga; ob devetih so se podali vikši pastirji iz knežje-nadškofovskega paslopja v stolno cerkev sv. Štefana, kjer se je pričela velika sv. maša s poklicanjem sv. Duha po kardinalu pronunciji Viale Prelà-tu. Po slovesni službi Božji so se v nadškofjski dvor nazaj podali, in kardinal Viale Prelà je slovesno pričel pogovore.

V Zagrebu so 30. u. m. vikši škof obhajali tiste otročiče, ki so pervikrat k Božji mizi pristopili. Pred in po sv. obhajilu so jih z lepim nagovorom primerno podučili ter potem sami podali vsakimu otročiču podobico perviga sv. Obhajila in pozlačeno navratnico s podobo dobriga Pastirja in s primernim napisom prevedeno.

Iz Prage. Za cerkev svetih aposteljnov slovenskih, Cirila in Metoda, v karolinskem predmestju je daroval knez Lichtenstein 1000 gld., kardinal, knez in vikši škof Švarzenberg spet 2000 gld., tedaj skupaj že 6000 gld.

Francosko. Aix-ski vikši škof s pastirskim listam svaré svoje verne pred pohujšljivimi bukvami in časniki. Pravijo med drugim: „Prosim in zarotim vse očete, de naj vse bukve v svoji hiši vestno pregledajo, in malopridne in škodljive zatrejo. Vsem vernim svoje škofije naznanim, de pod greham ne smejo kupovati, hvaliti, prodajati, pri sebi ohraniti, brati ali posojati tacih bukev, in de njih zadolženje je bolj ali manj veliko po nevarnosti, katero kupljene, hvaljene, prodajane, hranjene, brane ali izposojevane bukve utegnejo napraviti. Kar pravimo od malopridnih bukev, velja tudi od malopridnih časnikov. — Kteri se na tako časnike naročé, in kateri jih beró in razširjajo, Boga žalijo in svoje zveličanje v nevarnost postavijo. Gospodi fajmoštri in spovedniki naj ljudi pri vsaki priložnosti k pokoršini opominjajo, de se to spolnuje. Tudi je njih dolžnost, verne in spovedence napotovati, de naj nikoli ne beró bukev, ki jih ne poznajo, dokler jim ni od pobožnih in zvedenih oseb zagotovljeno, de so bukve nedolžne.“

Na Francoskim je 35 milijonov 931.032 katoličanov, 480.507 kalvincov, 267.825 luteranov, 73.975 judov, 30.000 družih vercov; 15 nadškofov, 65 škofov, 3393 fajmoštrov, 29.732 duhovnih pomočnikov.

Mil darovi.

Za misijon gosp. Olivieri-ta.

Duhoven 2 goldinarja. —

Pogovori z gg. dopisovavci.

G.—r—v G: Na vse zadnje list doblivši, smo le nar bolj bistevno zamogli posneti; se bo morebiti že še prilika naletela. — G. L. v Z: List je bil o naši nepričučnosti v druge roke prišel; zdaj vse prav. — G. F. St. v T: Vaš list nas je prav razveselil; vse prav in dobro tako. — Visokočast. g. V. v C: Hvala lepa za podobice ss. C. in M.; pa kmalo jih spet ne bo. — G. J. M. v V: Zaveda zavolj J. V. smo vnovič sprožili na svojim mestu.

Duhovske zadeve.

Naslednje duhovnije so izpraznjene:

Koprivnik, z vpokojenjem gosp. fajm.; od 1. mal. travna; prošnje se ravnao do svitl. visokorojeniga gospoda Dragotina Vilhelma, kneza Auersperga.

Sórica, z vpokojenjem; od 3. mal. travna; prošnje se ravnao do visok. e. k. finančniga deželniga vodstva v Gradcu.

Slavina, z vpokojenjem; od 2. mal. travna; prošnje se ravnao do visoke e. k. deželne vladije vojvodine kranjske. Naslednik bo imel vpokojenimu g. fajm. Jožefu Hafner-ju po 300 gold. na leto do njegove smerti plačevati.

Vse prošnje naj bi se v 6. tednih od pristavljeniga dne v knežje-škofjski pisarnici oddale.

Gosp. Jernej Čebašek, lokalist v pokoju, je 1. mal. travna v Kraju umrl. R. I. P.

V goriški nadškofiji, po novim letu:

Na Slovenskim: Gosp. Matevž Primožič iz Divina v Zapotok; gosp. Greg. Štrukelj iz Komna v Gorenjpolje na gosp. Respetovo mesto; gosp. France Doljak iz Zgonika v Komen, in na njegovo mesto gosp. Blaž Rijavc iz Šmarij; gosp. Jož. Podreka iz Bukove v Berginj; gosp. Andr. Bolter iz Volc v Kanal za pomočnika. — V Lahih: Gosp. fajm. Andr. Mrak iz Vileša v Gradiše; gosp. Jož. Peteani, fajm. v Fari, se je podal v pokoj; gosp. Lenard Degrassi, duhovnik v pokoji na grajskim otoku, je umrl 18. sušca. —

*) Tudi ljubljanske so se britko jokale, ko se je bilo enkrat namerilo, de so bile veliko mašo zamudile.

Vred.